

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/228125,Stutthof-znaczy-smierc.html>
26.02.2026. 23:58

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/228125,Stutthof-znaczy-smierc.html>
26.02.2026. 23:58

Obóz w Sztutowie utworzony został w dniu 2 września 1939 r. jako „Obóz Jeńców Cywilnych Stutthof” /niem. Zivil-Gefangen Lager Stutthof/. Załogę i personel stały obozu stanowili członkowie formacji SS. Pierwszymi więźniami byli Polacy z Pomorza. Na terenie obozu i w jego pobliżu dokonywano pojedynczych i masowych zabójstw, zwłaszcza członków gdańskiej polonii, działaczy społecznych i narodowych, inteligencji i duchowieństwa.

Niemieckie obozy koncentracyjne

02.09



Najważniejsze niemieckie obozy koncentracyjne i niemieckie obozy śmierci w granicach tzw. Wielkich Niemiec w latach 1941-1944. Grafika z portalu IPN truthaboutcamps.eu

Na polecenie Himmlera od stycznia 1942 r. obóz Stutthof wszedł do systemu obozów koncentracyjnych. Obóz stale rozbudowywano. Wybudowano piece krematoryjne oraz specjalny bunkier do masowego uśmiercania ludzi przy użyciu gazu. Oprócz obozu głównego istniały jego podobozy, filie i komanda robocze na terenie od Rygi po Police k. Szczecina. Umieszczani w KL Stutthof więźniowie pochodzili z różnych państw Europy. Najwięcej było Polaków. W styczniu 1945 r. liczba więźniów obozu głównego podobozów wynosiła 60.000 osób. Ogółem przez obóz Stutthof według ewidencji więźniów przeszło 110.000 osób. Liczbę zabitych w obozie szacuje się na około 63 do 65 tysięcy osób (w tym 28 tys. Żydów).

Więźniowie ginęli w wyniku planowych zabójstw z przyczyn politycznych lub rasowych poprzez

rozstrzelanie, powieszenie, uśmiercenie w komorze gazowej, wstrzykiwanie fenolu, a także w wyniku stworzenia w obozie ekstremalnych warunków bytowych i ciężkiej pracy, okrutnego traktowania, chorób i braku opieki lekarskiej.

Od 25 stycznia 1945 r. przeprowadzona została piesza ewakuacja więźniów KL Stutthof, podczas której dopuszczono się licznych zabójstw, a duża ilość ewakuowanych zginęła w wyniku mrozu, głodu, wycieńczenia i złego stanu zdrowia.

W dniu 9 maja 1945 r. do obozu wkroczyły jednostki armii sowieckiej, zastając tam tylko 140 więźniów.

Dowiedz się więcej:

- [Ekspertyza. Stutthof znaczy śmierć](#)
- [Tomasz Ceran: Ekonomia i Zagłada. Podobozy KL Stutthof w okolicach Torunia \(1944-1945\)](#)
- [Monika Tomkiewicz: Niemieckie obozy na ziemiach polskich 1939-1945](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

obozы koncentracyjne, Zbrodnie niemieckie

Artykuł